

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Minor spol. s r.o.**, naposledy so sídlom v Bratislave, Račianska 66, proti povinnému **Jednota, spotrebné družstvo Rimavská Sobota „v likvidácii“**, so sídlom v Rimavskej Sobote, Čerenčianska 24, **o vymoženie 7282 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 1 Er 675/96, o dovolaní súdnej exekútorke JUDr. Viery Šovčíkovej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2011 sp.zn. 1 CoE 462/2011, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2011 sp.zn. 1 CoE 462/2011 v časti, v ktorej krajský súd odmietol odvolanie súdnej exekútorke smerujúce proti výroku, ktorým jej exekučný súd uložil povinnosť vrátiť povinnému výt'azok z dražby nehnuteľnosti v sume 8.962,36 eur, **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie súdnej exekútorke proti tej časti uvedeného uznesenia krajského súdu, ktorou krajský súd odmietol jej odvolanie smerujúce proti výroku, ktorým exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 18.mája 2011 č.k. 1 Er 675/1996-49 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a uložil súdnej exekútorke povinnosť vrátiť povinnému výt'azok z dražby nehnuteľností zo dňa 12. marca 1998 v sume 8.962,36 eur v lehote 20 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil

ju v súlade s § 57 ods. 1 písm. g/ EP, keď zistil, že oprávnený zanikol bez právneho nástupcu. Rozhodnutie o trovách exekúcie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 251 ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 3 O.s.p. K tretiemu výroku uviedol, že ak nedôjde k právoplatnému rozvrhu výťažku dražby v zmysle § 164 EP (ako tomu bolo v danej veci), za majiteľa ceny utfženej v procese dražby sa až do rozvrhnutia výťažku dražby považuje povinný. Zaviazal preto súdnu exekútoriku vrátiť povinnému výťažok z dražby.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 31. októbra 2011 sp.zn. 1 CoE 462/2011 rozhodujúc o odvolaní súdnej exekútoriky odmietol jej odvolanie ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. V rámci preskúmania postavenia súdnej exekútoriky v tomto konaní vychádzal z ustanovenia § 37 Exekučného poriadku v znení účinnom do 1. februára 2002, v ktorom znení Exekučný poriadok exekútorovi postavenie účastníka exekučného konania ešte nepriznával. Vo vzťahu k prvému a druhému výroku exekučného súdu dospel preto k jednoznačnému záveru, že súdna exekútorika nie je oprávnená v tejto časti podať odvolanie proti uzneseniu exekučného súdu. Osobitne posudzoval, či súdna exekútorika nemá postavenie účastníka konania v časti, v ktorej exekučný súd rozhodol o jej povinnosti vrátiť povinnému výťažok z dražby. Dospel k záveru, že ani v tomto prípade pri odmietnutí odvolania by nedošlo k odňatiu procesných práv spôsobujúcich ujmu súdnej exekútorike, keďže výťažok z dražby nie je majetkom súdneho exekútora (stotožnil sa s názorom exekučného súdu, že za majiteľa výťažku sa až do rozhodnutia o jeho rozvrhnutí považuje povinný). Ani v tejto časti konania nepovažoval preto súdnu exekútoriku za účastníčku, a teda za osobu oprávnenú na podanie odvolania.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu v celom jeho rozsahu podala včas dovolanie súdna exekútorika (ďalej len „dovolateľ“). Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu a rovnako súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V dovolaní uviedla, že odvolací súd rozhodol nesprávne, v rozpore so zákonom, keď jej odvolanie odmietol z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou. Uviedla, že aj iné osoby, než oprávnený a povinný, môžu byť účastníkom tej časti (exekučného) konania, v ktorej im zákon priznáva toto postavenie. Vytýkala exekučnému a odvolaciemu súdu, že neskúmali, či pred zánikom oprávneného neboli práva účastníka exekučného konania prevedené na inú osobu. Rozhodnutie exekučného súdu, ktorým jej uložil povinnosť vrátiť povinnému výťažok z predaja považovala za nesprávne, prijaté v rozpore s ustanovením § 61 EP, podľa ktorého je navrátenie do predošlého stavu v exekučnom konaní vylúčené. Navyše, v danom prípade suma získaná dražbou nebola ňou zadržovaná nedôvodne. Okrem toho namietala, že

exekučný súd nesprávne vo výroku uznesenia vyslovil, že o trovách rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. O trovách exekučného konania exekučný súd totiž rozhoduje dodatočne, po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie v zmysle § 200 ods. 2 EP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala k tomu oprávnená osoba, skúmal najskôr jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie súdnej exekútorky v časti, v ktorej krajský súd odmietol jej odvolanie smerujúce proti výroku, ktorým jej exekučný súd uložil povinnosť vrátiť povinnému výťažok z dražby nehnuteľnosti v sume 8.962,36 eur, je prípustné a zároveň aj dôvodné a že jej dovolanie v časti, ktorou krajský súd odmietol jej odvolanie smerujúce proti výroku, ktorým exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu a tiež na to, ako rozhodol odvolací súd a tiež bez ohľadu na predmet konania, pričom predpokladom prípustnosti je zistenie, že postupom súdu sa účastníkovi odňala možnosť konať pre súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorené podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). O taký prípad ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie z dôvodu, že bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci pre tento záver nebol daný zákonný dôvod.

Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa môže podať predovšetkým účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.), pričom účastníkom exekučného konania je oprávnený a povinný. Účastníkom pre určitý úsek konania môže byť aj osoba (fyzická alebo právnická osoba), o ktorej procesných právach a povinnostiach sa má v konaní rozhodovať. Postavenie inej osoby ako účastníka pre určitú časť (exekučného) konania je potrebné vyvodiť z konkrétnej procesnej situácie. Ak súd uložil rozhodnutím inej osobe než účastníkovi

konania povinnosť na plnenie, spravidla má pre túto časť konania táto osoba postavenie účastníka konania, a teda je, okrem iného, oprávnená napadnúť túto časť rozhodnutia opravným prostriedkom. Z hľadiska procesného postavenia tejto osoby v konaní nie je určujúce, či rozhodnutie je alebo nie je vecne správne. Táto otázka môže byť predmetom skúmania odvolacím súdom na základe opravného prostriedku podaného práve touto osobou.

V posudzovanej veci exekučný súd uznesením zaviazal súdnu exekútoru vrátiť povinnému výťažok z dražby nehnuteľnosti v sume 8962,36 eur. Uvedeným výrokom rozhodnutia uložil teda osobe, ktorá nie je účastníkom exekučného konania, povinnosť na plnenie. Súdna exekútorka má preto pre túto časť exekučného konania postavenie účastníka a bola preto oprávnená túto časť rozhodnutia napadnúť opravným prostriedkom. Ak odvolací súd dospel v tejto časti jej odvolania k inému záveru, rozhodol nesprávne. Ide teda o prípad, keď odvolací súd odmietol odvolanie súdnej exekútorke z dôvodu, že bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci pre tento záver neboli splnené zákonné podmienky. Týmto nesprávnym rozhodnutím odňal súdnej exekútorke možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu v uvedenej časti preto podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Pokiaľ odvolací súd odmietol odvolanie súdnej exekútorke proti tej časti uznesenia krajského súdu, ktorou krajský súd odmietol jej odvolanie smerujúce proti výroku, ktorým exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, rozhodol správne. V tejto časti uznesenia exekučný súd rozhodol vo vzťahu k procesným právam a povinnostiam oprávneného a povinného, t.j. účastníkov exekučného konania. Touto časťou uznesenia nerozhodoval o procesných právach a ani o procesných povinnostiach, ktoré by sa týkali súdnej exekútorke a ani nejde o takú procesnú situáciu, ktorej povaha by svedčila tomu, že jej treba pre tento úsek konania priznať postavenie účastníka. Zákonné dôvody uvedené v § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. pre odmietnutie jej odvolania smerujúce proti výroku, ktorým exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, boli naplnené. Krajský súd neodňal preto touto časťou rozhodnutia súdnej exekútorke možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p..

Keďže vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolacím súdom zistené neboli a dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolanie súdnej exekútorke odmietol, nevykazuje znaky žiadneho z tam uvedených

uznesení), dovolanie v tejto časti napáda uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie súdnej exekútorky v tejto časti preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., odmietol.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23.januára 2013

JUDr. Ladislav Górász, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová